

såvel uddannelseskapa- citet som uddannelseskvalitet for det her omhandlede perso- nale, ligesom man må forvente, at der vil fremkomme ønsker om etablering af ny specialuddannelser inden for området. De nærmere udbygningsplaner vil blive berørt nedenfor i forbindelse med omtalen af de enkelte uddannelsesretninger.

Med hensyn til spørgsmålet om samarbejde med kommunale organisationer vedrørende planlægningsspørgsmålene kan det oplyses, at alle uddannelsesplaner inden for dette område principielt skal behandles i det af indenrigsministeriet i 1966 ned- satte uddannelsesnævn for sundhedsvæsenet, hvori bl. a. Amtsrådsforeningen i Dan- mark samt Københavns kommune er repræsenterede. Det bemærkes i denne forbin- delse, at brugeren af det omhandlede personale som regel vil være amtskommunerne samt Københavns og Frederiksberg kommuner, jfr. § 1 i lov nr. 237 af 4. juni 1969 om sygehusvæsenet. Herudover har indenrigsministeriet hidtil fulgt den praksis forinden iværksættelse af nye uddannelser eller væsentlige ændringer af bestående uddannelser at optage forhandling med berettiget interesserede kommunale og/eller faglige orga- nisationer.

Med hensyn til spørgsmålet om kriterierne for skolernes placering skal følgende bemærkes:

For samtlige de her omhandlede uddannelser gælder det — i modsætning til f. eks. sygeplejerske- og sygehjælperuddannelsen — at uddannelsesbehovet og kapa- citeten inden for de enkelte uddannelsesretninger er af en så relativt begrænset stør- relse, at den teoretiske uddannelse må centraliseres på et enkelt eller et relativt lille antal uddannelsessteder. Kontoen omfatter således f. eks. kun én skole til uddannelse af autoriserede fodplejere, medens der er i alt 4 skoler til uddannelse af terapiassisten- ter. Det gælder derfor for hele dette uddannelsesområde, at det ikke vil være muligt at foretage en jævn fordeling af de forskellige uddannelsestilbud ud over landet. Be- slutning om placering af nye uddannelsesinstitutioner må derfor — rent bortset fra de bevillingsmæssige hensyn — træffes efter afvejning i hvert enkelt tilfælde af en række forskellige faktorer såsom mulighed for elevrekruttering, mulighed for lærerrekutte- ring, mulighed for eventuel nødvendig praktikuddannelse ved nærliggende sygehus eller sygehuse, vurdering af efterspørgslens geografiske fordeling m. v.

To af de her omhandlede uddannelsesretninger (hospitalslaboranter og økono- maer) følger det såkaldte lærlingeprincip, dvs. at eleverne ansættes af og lønnes af et — normalt kommunalt — sygehus, der sender eleven til teoretiske kurser på de af staten drevne skoler. For disse elevers vedkommende gælder således, at tilgangen til faget bestemmes af forholdet mellem sygehusenes normerede elevstillinger og antallet af ansøgere; hvis betingelserne i de gældende uddannelsescirkulærer i øvrigt er opfyldt, er skolerne forpligtet til at modtage de elever, sygehusene sender til uddannelse. Sko- lerne har med andre ord ikke nogen direkte indflydelse på tilgangen, men vil kunne få det i situationer, hvor det kan forudses, at der ikke vil være tilstrækkelig skole- kapacitet til at modtage alle elever fra sygehusene. Sådanne situationer har endnu ikke foreligget.

I alle de øvrige uddannelser er det skolerne, der optager eleverne. Ved langt de fleste af disse skoler er der et væsentligt større antal ansøgere, end skolerne har kapacitet til at optage hvert år. Det vil sige, at der i vid udstrækning er faktisk ad- gangsbegrænsning inden for disse uddannelser. Selv om man ønskede at ophæve denne adgangsbegrænsning, enten fordi behovet for færdiguddannet personale under alle omstændigheder kunne bære det eller af principielle grunde, ville dette ikke kunne ske ved blot at forøge skolernes kapacitet, idet skolerne for de fleste uddannelsers vedkommende kun giver en del (normalt den teoretiske del) af de enkelte uddannelser, der herudover kræver en større eller mindre praktisk uddannelsesdel ved sygehus eller anden institution inden for sygehus- og sundhedsvæsenet. Erfaringen har vist, at flaskehalsen i en række af disse uddannelser netop ligger i at skaffe det nødvendige antal kvalitativt tilfredsstillende praktikpladser inden for et sygehus- og sundheds- væsen, der i forvejen er bebyrdet med meget store uddannelsesopgaver.